

Riksfärdtjänstregelverk

Innehållsförteckning

1. Bakgrund
2. Bedömning av rätt till riksfärdtjänst
3. Handläggning
4. Allmänna villkor för resa med riksfärdtjänst

Första version antagen av Trafiknämnden 2017-12-14

Revideringar

2024-03-14

Korrigeringar av formalia i text så som rubriksättning, innehållsförteckning, uppdaterade ordval exempelvis förflyttningshjälpmedel istället för handikaphjälpmedel med mera.

Under rubrik Anordnande av beviljad resa har texten korrigerats utifrån gällande arbetssätt med Riksfärdtjänsten AB som gällande utförare av bokning av resa för de som är berättigade resetillstånd.

Under rubriken Samåkning i bil och specialfordon har texten förtydligats med en text vad som gäller för ensamåkning.

Under rubrik Medresenär har texten förenklats vad gäller kostnaderna för medresenär samt plats för medresenär.

Text angående större och skrymmande hjälpmedel där personen får stå för kostnaden själv har tagits bort då detta enligt rättspraxis inte är en skyldighet som tillståndsgivaren har.

1. Bakgrund

Region Blekinge är regional kollektivtrafikmyndighet i Blekinge län. Handläggning och beslut i riksfärdtjänstären är delegerad till tjänstemän på Region Blekinge.

Riksfärdtjänst beviljas personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt eller inte kan resa utan ledsagare.

Stort funktionshinder innebär i sammanhanget en betydande nedsättning av sökandens fysiska eller psykiska hälsa eller kapacitet som är orsakat av sjukdom eller skada. Svårigheter som huvudsakligen beror på hög ålder, ovana eller osäkerhet berättigar inte till riksfärdtjänst.

Funktionshindret måste dessutom bedömas vara av bestående karaktär, minst ett år. Funktionshinder och varaktighet ska på begäran kunna styrkas med läkarintyg eller särskild utredning.

Prövning av rätt till riksfärdtjänst görs enligt Lag om Riksfärdtjänst SFS 1997:735. Som grund för bedömningen ligger även Transportrådets allmänna råd för riksfärdtjänsten 1989:3. Detaljregler finns i Tillämpningsanvisningar för riksfärdtjänsten i Blekinge vilka revideras på tjänstemannanivå.

2. Bedömning av rätt till riksfärdtjänst

Samtliga fem punkter enligt nedan ska vara uppfyllda för att resa med riksfärdtjänst ska kunna beviljas. Tillstånd ges under förutsättning att

- resenären är folkbokförd i Blekinge
- resan till följd av den sökandes funktionshinder inte kan göras till normala resekostnader med allmänna kommunikationer eller inte kan göras utan ledsagare
- ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet
- resan görs utanför färdtjänstområdet men inom Sverige från en kommun till en annan kommun
- resan görs med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare, bil, eller med ett för ändamålet särskilt anpassat fordon.
- resan inte av någon annan anledning bekostas av staten, en kommun eller en region

Resan får inte vara en tjänsteresa till följd av ett anställningsförhållande. Resor beviljas inte heller om ändamålet är studier, sjukvård eller sjukvårdande behandling.

Barn reser normalt inte längre resor ensamma utan alltid i sällskap av vuxen. Vid bedömning av rätt till riksfärdtjänst för barn tas hänsyn till vad barn i motsvarande ålder kan förmodas klara avseende självständiga resor.

Riksfärdtjänst beviljas inte för resa med egen bil.

3. Handläggning

Ansökan om riksfärdtjänsttillstånd

Ansökan görs skriftligt på särskild blankett till Region Blekinge. Ansökan bör göras i god tid för att möjliggöra utredning och beslut, speciellt viktigt i samband med storhelger.

Ansökan kan göras antingen för en enskild resa eller för flera resor till samma resmål under en viss tid.

Beslut och återkallande av beslut

Region Blekinge beslutar om tillstånd och färd sätt. Tillstånd kan inte ges i efterhand.

Beviljat tillstånd för viss tid eller visst antal resor kan återkallas om:

- förutsättningar för tillståndet inte längre finns
- ändrade förhållanden medför att tillståndets villkor bör ändras eller om det framkommer förhållanden som inte tidigare varit kända
- tillståndshavaren gjort sig skyldig till överträdelse av gällande regler

Överklaga beslut

Ett beslut om riksfärdtjänst som helt eller delvis går sökanden emot kan överklagas till Förvaltningsdomstolen. Överklagandet skall ske skriftligt. Det skall ha kommit in till Region Blekinge inom tre veckor efter det att sökanden fick del av beslutet.

3. Allmänna villkor för resa med riksfärdtjänst

Tid för resa

Resan beviljas under tid då aktuell sträcka trafikeras med de vanliga allmänna kommunikationerna.

Färd sätt

Resor med riksfärdtjänst skall göras med allmänna kommunikationer, bil eller ett för ändamålet särskilt anpassat fordon (specialfordon).

Region Blekinge beslutar om färd sätt utifrån resenärens funktionshinder och övriga omständigheter. Billigaste färd sätt ska användas.

Ledsagare

Region Blekinge beviljar resa för ledsagare om detta är en förutsättning för resans genomförande. Fram och återresa för ledsagare beviljas om omständigheterna så kräver.

Lag om riksfärdtjänst föreskriver inte någon skyldighet för Region Blekinge att tillhandahålla ledsagare.

Vid resa med bil och specialfordon beviljas ledsagare endast i undantagsfall.

Anordnande av beviljad resa

Handläggare registrerar resetillstånd hos det reseföretag som Region Blekinge har avtal med. Resetillstånd skickas till resenären som därefter själv bokar sin resa enligt bifogad instruktion. Egenavgiften för resenären betalas enligt schablon fastställd av regeringen. Överskjutande kostnad debiteras Region Blekinge av ovan nämnda reseföretag.

Anpassning av restid

För att erhålla rabatterade biljetter på allmänna kommunikationer samt för att samordna resor behöver avresetiden ibland förskjutas. Huvudregeln är att för resor under 20 mil kan avresetiden förskjutas tre timmar och för resor över 20 mil kan avresetiden förskjutas sex timmar. I samband med större helger kan större tidsförskjutningar krävas.

Avsteg från reglerna om tidsförskjutning kan göras med hänsyn till resenärens funktionshinder och ändamålet för resan.

Samåkning i bil och specialfordon

Samordning av resor med taxi och specialfordon sker regelmässigt där det är möjligt. Ensamåkning kan vid speciella fall beviljas och bör då vara styrkt av utlåtande.

Egenavgifter

Resenären ska betala en egenavgift vars storlek beslutas av regeringen och baseras på avståndet mellan start och målpunkt. Egenavgiften är schabloniserad men är tänkt att motsvara normala reskostnader med allmänna färdmedel.

Medresenär

Medföljande person som inte är ledsagare kallas medresenär. Vid resa med allmänna kommunikationer betalar medresenären hela sin reskostnad.

Vid resa med bil eller specialfordon får medresenär följa med i mån av plats. Medresenären betalar avgift enligt samma princip som resenären.

Bagage och hjälpmedel

Bagage får tas med i den mängd respektive trafikföretag accepterar.

Vid resa med bil får normalt bagage tas med. Som normalt bagage räknas två väskor per resenär.

De förflyttningshjälpmedel som är nödvändiga för själva resan får alltid tas med.
Övriga hjälpmedel får tas med endast om de oundvikligen behövs under färden eller är så specialanpassade att de inte kan avvaras eller hyras/lånas vid resmålet.
Extra kostnader för transport/utrymmesplats för hjälpmedel som är nödvändiga under resan ersätts av Region Blekinge.

Behov av andra hjälpmedel än de som är nödvändiga under själva färden styr inte beviljat färdstätt.

Assistanshund får alltid tas med utan kostnad för resenären.

Ingen särskild hänsyn tas i normalfallet till önskemål att ta med el-skoter.